

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 172029 18 Кжж
Бања Лука, 26.12.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина и др Вељка Икановића као чланова вијећа, уз учешће Соње Матић као записничара, у кривичном предмету против оптуженог Н.М., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући по жалби окружног јавног тужиоца у Бањој Луци, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 172029 18 Кжж од 21.09.2018. године, након одржане сједнице трећестепеног вијећа дана 26.12.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Дјелимичним уважавањем жалбе окружног јавног тужиоца из Бањалуке преиначава се у одлуци о кривичној санкцији пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 172029 18 Кжж од 21.09.2018. године, тако што се оптужени Н.М., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске, за које је оглашен кривим том пресудом, на основу истог законског прописа, уз примјену одредби члана 43. те члана 46. став 2. и члана 52. Кривичног законика Републике Српске о с у ђ у је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године.

У преосталом дијелу та пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Пресудом Основног суда Бањалука број 71 0 К 172029 17 К 2 од 20.03.2018. године ослобођен је оптужбе оптужени Н.М. на основу одредбе члана 298 став 1 тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) да је починио кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 1. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС).

На основу члана 100. став 1. ЗКП РС одлучено је да трошкови кривичног поступка из члана 96. став 2. тачке а) до ђ) ЗКП РС као и нужни издаци оптуженог и његовог браниоца падају на терет буџетских средстава.

У поступку по жалби окружног јавног тужиоца из Бањалуке на наведену пресуду, Окружни суд у Бањој Луци је након одржаног претреса пред тим судом, пресудом број 71 0 К 172029 18 Кжк од 21.09.2018. године уважио жалбу, те оптуженог Н.М. огласио кривим због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, у даљем тексту: Кривични законик РС), па му је примјеном одредби члана 62. и 63. Кривичног законика РС изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године и одређено да се иста неће извршити ако оптужени у року од 2 (двје) године од правоснажности пресуде не почини ново кривично дјело.

Истом пресудом, на основу одредби члана 207. став 8. Кривичног законика РС од оптуженог је одузета опојна дрога марихуана у количинама од 0,247 грама, 0,223 грама, 0,305 грама, 0,224 грама и 0,339 грама или укупно 1,338 грама, а на основу члана 99. став 1. ЗКП РС оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 300,00 КМ и паушал у износу од 150,00 КМ,

Против ове пресуде другостепеног суда окружни јавни тужилац у Бањој Луци је благовремено изјавио жалбу због повреде Кривичног закона (члан 310. став 1. тачка б) у вези са чланом 312. став 1. тачка б) ЗКП РС и због одлуке о трошковима кривичног поступка, с приједлогом да Врховни суд Републике Српске уважи жалбу и преиначи пресуду Окружног суда у Бањој Луци те оптуженом Н.М. изрекне казну у складу са Кривичним закоником РС, те га обавезе да плати судски паушал у складу са дужином трајања поступка и сложености предмета, у вишеструко већем износу од износа одређеног ожалбеном пресудом.

Бранилац оптуженог, адвокат М.В.Б. из Б. је поднио одговор на жалбу окружног јавног тужиоца којим је оспорио основаност жалбених навода у цјелости, те предложио да се жалба одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда.

Испитујући побијану другостепену пресуду сходном примјеном одредби члана 320. ЗКП РС у дијелу који се жалбом побија, а по службеној дужности и у дијелу да ли је на штету оптуженог повријеђен Кривични закон, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Основни принцип временског важења Кривичног закона се манифестује у правилу да се на учиниоца кривичног дјела примјењује закон који је важио у вријеме извршења кривичног дјела, а одступање од тог правила је могуће по принципу примјене блажег закона који принцип долази до изражаја у ситуацијама када је послије извршења кривичног дјела измјењен закон једном или више пута, па се у том случају примјењује закон који је најблажи за учиниоца. Најблажим законом међу законима који конкуришу за примјену на конкретан случај сматра се онај закон који у својој цјеловитој примјени доводи до најповољнијег положаја извршиоца дјела.

Наведена правила су садржана у члану 4. КЗ РС, који је био на снази у вријеме извршења кривичног дјела за које се оптужени терети по потврђеној оптужници, те у члану 9. Кривичног законика РС који је донесен након извршења предметног кривичног дјела, који је ступио на снагу дана 18.07.2018. године и био на снази у вријеме доношења побијане пресуде.

Како за примјену на конкретан случај конкуришу два закона и то КЗ РС који је био на снази у вријеме извршења дјела и Кривични законик РС који је ступио на снагу после извршења кривичног дјела, то је овај суд, сходном примјеном цитираних одредби члана 320. ЗКП РС, по службеној дужности побијану пресуду испитао с аспекта примјене блажег закона, руководећи се опште прихваћеним правилима у судској пракси и правној науци при утврђивању који закон је блажи за учиниоца дјела. У конкретном случају оба ова закона радње чињенично описане у диспозитиву оптужнице и изреци побијане пресуде одређују као кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога у основном облику. Надаље, према казненом оквиру за ово кривично дјело, оба закона прописују исти максимум казне (10 година затвора), док је посебни минимум казне за то дјело прописан у одредби члана 207. став 1. Кривичног законика РС затвор од једне године, а посебни минимум казне за то дјело прописан у одредби члана 224. став 1. КЗ РС је затвор од три године.

Дакле, Кривични законик РС прописује мањи посебни минимум казне за то дјело, а осим тога пружа шире могућности за ублажавање казне, те је тиме овај закон блажи закон у конкретном случају јер предвиђа повољније услове за оптуженог у вези са изрицањем казне. Слиједом тога другостепени суд је правилно примјенио Кривични закон када је побијаном пресудом радње оптуженог чињенично описане у изреци те пресуде правно квалификовао као кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога члана 207. став 1. Кривичног законика РС.

Међутим, основано жалба јавног тужиоца тврди да је другостепени суд побијаном пресудом приликом доношења одлуке о кривичној санкцији починио повреду Кривичног закона у одредби члана 312. тачка д) ЗКП РС прекорачивши овлаштење које има по закону код избора врсте санкције, када је оптуженом за наведено дјело изрекао условну осуду.

Наиме одредба члана 63. став 2. Кривичног законика РС искључује могућност изрицања условне осуде за кривична дјела за која се може изрећи казна затвор у трајању од 10 година или тежа казна, па како је посебни максимум казне за ово кривично дјело у смислу одредби члана 207. став 1. Кривичног законика РС затвор од 10 година, то је изрицањем условне осуде оптуженом за то дјело другостепени суд побијаном пресудом прекорачио законско овлаштење којим су дефинисани услови за изрицање ове санкције.

С тим у вези, посматрано с аспекта примјене блажег закона у вези изрицања кривичне санкције за предметно кривично дјело овај суд налази да би и примјеном КЗ РС на конкретан случај била искључена могућност изрицања условне осуде с обзиром на ограничење садржано у одредби члана 47. став 2. КЗ РС, којим је прописано да се условна осуда не може изрећи за кривична дјела за која је предвиђена казна затвора најмање три године, колико износи посебни минимум затворске казне за ово дјело према одредби члана 224. став 1. КЗ РС. Ради тога се не може прихватити као основана тврдња браниоца оптуженог у одговору на жалбу јавног тужиоца, којом сугеришући примјену КЗ РС приликом изрицања условне осуде у конкретном случају, истиче да тај закон не прописује никаква ограничења за изрицање ове санкције, како то чини Кривични законик РС у одредби члана 63. став 2.

Како је изрицањем условне осуде оптуженом за наведено кривично дјело побијаном пресудом учињена повреда Кривичног закона у облику прекорачења овлаштења које суд има по закону при избору врсте кривичне санкције, то је овај суд

уважавањем жалбе јавног тужиоца у дијелу којим указује на наведену повреду Кривичног закона, преиначио побијану пресуду у одлуци о кривичној санкцији тако што је оптуженом изрекао казну затвора у границама законског оквира казне прописане за то дјело. При томе је у смислу одредби члана 52. Кривичног законика имао у виду сврху кажњавања, те узимајући у обзир све олакшавајуће околности као и отежавајућу околност које је другостепени суд нашао на страни оптуженог и на које се позива у образложењу своје пресуде (страна 7. пасус 4.) оптуженом изрекао казну затвора у трајању од једне године (која представља прописани посебни минимум казне за ово дјело). Мјера изречене казне затвора је, по оцјени овог суда, адекватна тежини почињеног кривичног дјела и степену кривичне одговорности оптуженог и подобна за остварење сврхе кажњавања из члана 43. КЗ РС у свим њеним сегментима.

Нема мјеста приговору жалбе јавног тужиоца којим тврди да паушални износ трошкова на који је оптужени обавезан побијаном пресудом није адекватан дужини и сложености поступка у овом предмету. Ово из разлога што жалба превиђа да, поред околности које су жалбом апострофиране (сложеност и трајање поступка) одредба члана 32. став 2. Уредбе Владе Републике Српске о накнади трошкова кривичног поступка ("Службени гласник Републике Српске" број 17/14) на коју се жалба позива, обавезује суд да при одлучивању о висини паушалног износа трошкова мора узети у обзир и имовно стање лица обавезаног да плати паушални износ трошкова. Имајући у виду чињеницу да је оптужени (према стању списка предмета) незапослен и без сталних извора прихода, то паушални износ трошкова поступка од 150,00 КМ, на који је обавезан побијаном пресудом, по оцјени овог суда, представља праведан баланс између дужине и сложености поступка с једне стране и имовног стања оптуженог с друге стране.

На основу изложеног овај суд је сходном примјеном одредби члана 328. став 1. у вези са одредбама члана 333. став 2. ЗКП РС одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић